

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-ро ильсум
пътхапам
кынчельжанагыу кындыкын

№ 2 (22451)

2022-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
ЩЫЛЭ МАЗЭМ и 12

ОСЭ ГЬЭНЭФАГЬЭ ИИЭП
КЫХАТЫУТЫГХЭХЕР ыкы
нэмькі къебархэр
тисайт ижүгъотштых

WWW.ADYGOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

Щылэ мазэм и 12-р – Урысые Федерацием ипрокуратурэ иIoфышІэ и Маф

Прокуратурэм икъулыкъу-
хэм яофишІэхэу ыкы
яветранхэу лъытэнгъэ
зыфэтшыхэрэр!

Урысые прокуратурэр зыэз-
хашагъэр ильес 300 зэрэхүрэм
фэш! тышхафушо!

Урысыем икъералыгъо хабэз
ильэнкъо шыхаэхэм зыкіэ
аащым цыфхэм, обществэм
ыкы къэралыгъом яфедэхэм
якъехухумэн ренэу ынаэ ты-
регъеты.

Прокуратурэм икъулыкъухэм
яофишІэн ылъапсэр хэбзэгъэу-
цугъэу щылэм тетэу цыфхэм
ярхъатныгъе къеухумэгъэнэир,
къольхъэ тын-тихыным пеуцу-
жыгъэнэир, цыфхим ифитын-
гъэхэмрэ ишхъафитныгъэрэ
укуягъэ мыхъунхэр ары.

Адыгеим ипрокуратурэ Уры-
сыем ипрокуратурэ икъулыкъу-
хэм язэу зэрэгчтыйн тельтаты-
гъэу пшъерильтэу илэхэр шуягъэ
хэльэу егъэцакІэх, тиреспубликэ
изэкономикэрэ исоциальнэ лъэ-
ныкъорэ яхыгъэ Ioфыгъохэу

къеуцухэрэр игъом зэшохыгъэн-
хэм илах гъэнэфагъэ хешыхъэ.
Адыгэ Республикаем ипроку-
ратурэ икъулыкъухэм яофишІе,
яветран пстэуми тафэльяло
псаунигъе пытэ ялэнэу, ягхэль
дахэхэр къадэхүнхэу, Адыгэ-
имэр Урысыемэр яфедэ зыхэлт
Ioфэу агъэцакІэрэм гъехъагъэ-
хэр щашыхъхэу!

Адыгэ Республикаем ипроку-
ратурэ икъулыкъухэм яофишІе,
яветран пстэуми тафэльяло
псаунигъе пытэ ялэнэу, ягхэль
дахэхэр къадэхүнхэу, Адыгэ-
имэр Урысыемэр яфедэ зыхэлт
Ioфэу агъэцакІэрэм гъехъагъэ-
хэр щашыхъхэу!

Адыгэ Республикаем и
Лышхъэхэ, Урысые полити-
ческэ партиеу «Единэ
Россием» и Адыгэ шъольыр
къутамэ и Секретарэр

Къумпыл Мурат

Адыгэ Республикаем
и Къэралыгъо Совет –
Хасэм и Тхъаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ

Адыгеим и
Лышхъэхэ
Къумпыл Мурат
республикэм
имедицинэ
учреждениехэм
яврач шыхаэхэм
тыгъуасэ зэхэсигъо
адыриагъ.

Сымаджэхэм,
коронавирусыр
кызэутэлгагъэхэри
ахэм зэрахэтхэу,
медицинэ Іэпүїэгъу
зэрарагъэгъотырэм
епхыгъэ
Ioфыгъохэм
атегущыагъэх.

УшэтыпIэхэм афэхъазырынхэу

Зэхэсигъом хэлэжьагъэх
Адыгеим и Премьер-министрэ
ипшъерильхэр зыгъэцакІеу
Кіэрэшэ Анзаур, республикэм
псаунигъэр къеухумэгъэнимкэ
имиинистрэу Мэрэтикъо Рустем,

Роспотребнадзорым Адыгэ Рес-
публикаемкэ и ГъэйорышланІэ
ипащэу Сергей Завгороднер,

Мыекъопэ къэралыгъо техноло-
гическе университетим ирек-
торэу Къуйжэ Саидэ, Урысые
политическэ партиеу «Единэ
Россием» и Адыгэ шъольыр
къутамэ игъэцэкІеко комитет
ипащэу АфэшІэгъо Рэмээн.

Зэхэсигъор къызэуихызэ,
Адыгеим и Лышхъэ зыпшъэ
бэ дэфэрэ медицинэ IoфышІэхэм
зэрафэрээр къыуагъ, корона-
вирусым пеуцужыгъэнимкэ

яофишІэн агъэльэшиным, штам-
мыкІэм – омикроным зыкыштэ-
ным ишынато зэрэшылэх
эпхыгъэу язэдэлжэхэнгъе хагъэ-
хъоным мэхъанашо зериэл
хигъенэфыкІыгъ.

Къумпыл Мурат къызэрэхи-
гъэшгъээмкІэ, федеральнэ гуп-
чэм ыштэрэ унашьохэм адьра-
гъаштээ, мы лъэнэнкъомкэ
зэдэлжэхэнхэ фае. Урысые

Федерацием и Правительствэ
Іэпүїэгъоу къаритирэр шуягъэ
къытэу къызфагъэфедэн, ти-
дэки язэдэлжэхэнгъе щагъэ-
льэшиным фае.

«Республикэм имедицинэ
сыд фэдэрэ ушэтыпIэхэм

афэхъазырын фае. Ар ковид-
нэ госпитальхэм, Іэпүїэгъу
псынкэ языгъэгъотырэ къу-
лыкъухэм, поликлиникэхэм
афэгъэхъыгъ.

Сымаджэхэр
нахыбэ хъун зэрильэхы-
штым ахэр фэхъазырынхэ
фае. Сыхьатым ехыщырэу,
зэдьрагъаштээ мы лъэнэн-
къом фэгъэзэгъэ пстэуми Ioф-
ашэн фае», — къыуагъяр рес-
публикэм и Лышхъэ.

АР-м псаунигъэр къеухумэ-
гъэнимкэ и Министерствэ къы-
зэртигъэмкэ, республикэм ис-
нэбгырэ 700-м ехъумэ джы-

дэдэм сымаджэхэм нэбгырэ
мини 3,3-рэ фэдизмэ амбула-
торнэу язэх. ИльесыкІем
иапэрэ тхъаумафэ сымаджэхэм
япчьягъэ къыкчигъ. ИльесыкІэ
мэфэкІхэм яльэхъан чэц-зыма-
фэм къулыкъоу «122-м» гъо-
гогъу 450-рэ зыкъыфагъазэу
хуугъэ. Джыдэдэм республикэм
анахъэу къышеклокырэр «дель-
та» зыфилорэ штаммыр ары.
Специалистхэм къызэралорэм-
кІэ, щылэ мазэм ыкІэхэм –
мэзаем иублэгъу дэжь штам-
мыкІэм лъэш дэдэу зиушомб-
гүн ылъэкишт.

«2020-рэ ильесим ащ фэдэ
узым апэу тызеуталIэм Ioф-
хэм язытет нахь дэй ты-
мышын тъэкыгъ. Джыдэдэ-
ми Ioфхэм язытет нахь дэй
тшы хъущтэп», — хигъеунэ-
фыкыгъ Къумпыл Мурат.

Адыгеим и Лышхъэ юзэхуу
зызраухумэрэ пкыгъо-
хэу, медицинэ оборудованиеу,
зышяэзэштхэ чыпIэхэу ящила-
гъэм фэдиз ІэпчIэгъанэу ялэнэу
пшъериль афишигъ.

(ИкIеху я 2-рэ нэклуб. ит).

УШЭТЫПІХЭМ АФЭХЬАЗЫРЫНХЭУ

(Икіеүх).

АР-м псауныгъэр къэухумэйнекі иминистрэй Мэрэтыкъо Рустем, республикэм финанссхэмкі иминистрэй Виктор Орловым, АР-м икъералыгъо унитарнэ предприятие «Аптечная база» зыфиорэм ишащэй Эльдар Сафетт пшъериль афишыгъ охьтэ кіәкым къылқоц коронавирусыр къизеутапіхээр арахылтэрэ узхэмкі іепчігъанену ялехэр зерагъешінену. Штаммыкір зэрэшынагом епхыгъеу сымаджэхэм ачілхэрэри, амбулаторнэу зэлзэхэрэри медицинэ препаратхэу зыфенкъоцтхэр зыфедизир псынкір къырадзэн ыкіл къашэфын фае.

Джыдэдэм медицинэ организаций 3-мэ ячыпі 900-р инфекционнэ госпиталькір maklo. Ишкілгъау зыхурэм джыри чыпіхээм ахагъехошт. Іэзэгъу узхэмрэ кислородымра ялепчігъанехэр ялех. Чэш-зымафэм къылқоц инфекционнэ госпитальхэм медицинэ кислородэу тонни 10 ашагъафедэ.

Медицинэ іепыігъу псынкір языгъэгъотырэ къулькъухэм ялофшіэн зэрэгъальшыщт шыккіми егушысэх. Урысые Федерации и Правительствэрэ «Единэ Россиием» іепыігъу

къафэхъухэзз, ахэм апае автомобилыкіхээр къашэфыгъэх. Ипшігъу псынкір зэрарағъэгъотырэ машине 23-рэ іепчігъанену ял, санитар авиацием ижэфедэнкі лъепкі проектеу «Псауныгъэм икъеухумэн» зыфиорэм къышыдэлтигъе юфтхабзэхэр чанэу зэрхъях.

Медицинэ учреждениехэм яврач шъхъаляхэр цыфхэр сымаджэхэм зэральягъэсихэр ыкіл зэрялазэхэрэм къатегушигъа. Къумпыйл Мурат зэрэхигъеунэфыкыгъэмкі, хыльзэу сымаджэхэрэм яичагъа нахь къегъезыхыгъенм пae игъом іепыігъу ягъэгъотыгъенм мэхъанешко ил. Коронавирусыр къахагъэшынекі лабораторнэ улпъекүнену ашыхэрэм ахагъехъонену, ыпкі зыхэмийт тестхэм якілхэр нахь псынкір алаеклаягъехъажынену пшъериль афашигъ. Компьютернэ томографиими, медоборудованием ижэфедэн ар афэгъехыгъ.

АР-м псауныгъэр къеухумэгъенекі иминистрэ зэрэхигъеунэфыкыгъэмкі, коронавирусыр къизеутапіхээр къихэгъезыхыгъенхэм пae лаборатории 4-мэ юф ашэ, джыри зы лабораторие къизэулахынену рахъухъе. Аш нэмькіеу экспресс-тестхери къаеклаягъехъанхеу мэгугъех. ОРВИ-мре

COVID-19-рэ къизеутапіхээр тъэунэфыгъянхэм пae компьютернэ томографии 8 къизфағъафедэ.

Мобильтын бригадэхэмрэ гупчиумрэ амбулаторнэ іепыігъу цыфхэм арагъэгъоты. Мыхэм сымаджэхэм амбулаторнэ іепыігъу щафэхъу, игоу альягъумэ COVID-19-р къяутэллагъемэ зэрагъаші. Студент-медицихэм волонтерэу юф зыщашіэрэ колл-гупчэм ялофшіэн нахь агъэлтэшынену рахъухъе. Медицинэ юфыші 1619-мэ коронавирусыр къизеутапіхээрэм іепыігъу арагъэгъоты.

Джаш фэдэу зэхэсигъом кадрэхэм ягъэхъазырын, іэзэсэнгъэшо зыхэлт специалистхэр республикэм къегъблэгъэшэнхэм, Мыекъопэ къэралыгъо технологическе университетын имединеэн зэдэлжээшынгъэ дырялэним яхыгъ юфыгъохэм щатегушигъа. Адыгэ Республикаем и Лышъхъэ зэрэхигъеунэфыкыгъэмкі, кадрэ юфыгъохэм, студентхэм ягъэдэжэн АР-м псауныгъэр къеухумэгъенекі и Министерствэренеу инспекторьеу ригъэтихэ фае.

«Единэ Россииер» кіещакло зыфхэхъугъэ волонтерскэ движением зөгъэушомбгъугъэзним пae коронавирусыр нахь

тыззерихъигъ. Непи а лъэнекъомкі юфыу тшірэр лытэгъекуатэ. Тэ зэдэтишпшэрыльыр республикэм щыпсэухэрэм планым диштэрэ медицинэ іепыігъу нэмькі узхэмкі арагъэгъотыныр ары», — зафигъезагъ джаш фэдэ гүшүіхэмкі Къумпыйл Мурат враххэм.

Адыгэим и Лышъхъэ къызэрхигъещыгъэмкі, псауныгъэм икъеухумэнекі республикэм юфышо щизэшшуахы. Аш фэгъэзэгъэ учреждениехэм ягъэлсэн, ягъэцкілжын, оборудованиякім икъызлэгъэхъан, технологие пэрытхэр къизфэгъедэгъэнхэм мылькушо апэулагъа. Сымаджэхэм яприемнэ отделениехэм, поликлиникэхэм юф зэршээрэм нахь лъешеу гүунэ алъафын фае.

«Цыфхэм япсауныгъэ нахьшыю къеухумэгъеним мылькушо хэтэлхъэ. Сымаджэхэм язэзэгъенекі, цыфхэр спортым пылынхэмкі, диспансеризацием къыхырагъэубытэнхэмкі амалхэр зетэхъэ. Ау а пстэуми пкіз ялэп кадрэхэр имыкъухэм, екілөкілэхэр тэрэз щымылэм, сымаджэхэм икъо афэмыгумэкъыхэм. Социальнэ хытыухэмкі медицинэ учрежде-

нихэм ялофшіэн зэримыгъэ разэхэрэм фэгъэхыгъэ тхъаусыхэхэр къыслюкіх. Үпшіэ юфышо зэрэдафэрэм пae врачыр гүгъуемыліу щытынену, цыфхэм ялыуз зэхимышіэнену щитэп. Апэрэ чэзыю тэ цыфхэр ары тызфэгумэкъын фаер. Ахэм анахъяу аклуачі зэрхъыліэн фаер цыфхэм ящылэнгъэ амал зэрілекі нахьыбэу къагъенжыныр ары», — кыуаагъ Къумпыйл Мурат.

Адыгэим и Лышъхъэ пшъэрэйти афишыгъ шъольыр пъэлорышэнимкі Гупчэр къызфагъэфедэзэ, цыфхэм ятхыльхэм аркыкорем нахь лъешеу гүунэ лъафынену. Вакцинациер агъэлэшынекі, лъепкі проектеу «Псауныгъэм икъеухумэн» зыфиорэм къышыдэлтигъе юфтхабзэхэм ягъэцкілжын нэмькі пшъерильхэри афашигъя.

Псауныгъэм икъеухумэн фэгъэзэгъэ лъэнекъом амалеу іэкілжхэр зэкэмы охьтэ благъэм зэрагъашшэйт, юфхэм язытет нахь дэй хүн зерильэкиштим епхыгъеу псауныгъэм икъеухумэн фэгъэзэгъэ учреждениехэм ялофшіэн зэрээхашшэйт нэмькі шапхъэхэри къыхахыщтых.

АР-м и Лышъхъэ

Волонтерхэм аЛукIагъ

Адыгэим и Лышъхъэу Къумпыйл Мурат Урысые юфтхабзэу «#Мы ВМЕСТЕ» зыфиорэм хэлажъехэрэм тыгъуасэ аЛукIагъ.

Урысые юфтхабзэу «#Мы ВМЕСТЕ» зыфиорэм республикэм щыщ нэбгырэ мин 1,2-м ехъу хэлэжьагъ.
Медицинэ коллежжым ыккі институтым ястудентхэм ковиднэ госпитальхэм, іепыігъу псынкіл юф аашашIагъ. Партиеу «Единэ Россиием» игъусэхэу волонтерхэм гъомылапхъехэр зэрыль Ыалъмэкъхэр агъэпсигъех, ахэр зыныбжь хэклотагъехэм альягъеIэсигъех.

Республикэм ишащэ дэгүшіэнхэу къеблэгъа. Урысые общественэ движениеу «Волонтеры — медики» зыфиорэм иреспубликэ организацэе, гуфитхэм яресурснэ гупчэу «Адыгэим иволонтерхэр», Урысые иныбжыкъиэхэм я Союз ишьольыр организацэе, гупчэу «Адыгэим иныбжыкъиэхэр», Адыгэ къэралыгъо университеятм истудентхэм ыкіл иаспирантхэм я Союз ялъыклохэр.

Юфтхабзэм хэлжьагъех АР-м псауныгъэр къеухумэйнекі иминистрэй Мэрэтыкъо Рустем, Адыгэим гэсэнгэймэрэ шлэнгэймэркі иминистрэ иапэрэ гудзэу Евгений Лебедевыр, республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Комитет итхаматэу Наталья Широкова, Адыгэ къэралыгъо университеятм ыкіл Мыеекъопэ къэралыгъо

технологическе университетын яркторхэр, партиеу «Единэ Россиием» ишьольыр гъэцкілжо комитет ишащэ, нэмькіхэри.

Пандемиет ильхъан республикэм щыпсэхъэрэм іепыігъу афэхъухэрэ волонтерхэм Адыгэим и Лышъхъэ афэрэзагъ.

— Пандемиет ыльэнекъоц юфхэм язытет джыри ыкни, аш къыхэкъыкі шо шууніэпігъу лъэшэу тищыкагъ. Коронавирусыр иштаммыкіу «омикроныр» къызэржекъагъэм къыкілтывыклоу узыр къызпыхъагъехэм яичагъа нахьыбхъуным ишынагъо щыл, — кыуаагъ Къумпыйл Мурат волонтерхэм закыфигъазэзэ.

Зэпахыре узым зиушомбгүн зэрильэкъыщтим псауныгъэр къеухумэгъеним исистемэ зэрэфагъэхъязырырэ республикэм ишащэ хигъеунэфыкыгъ. Медицинэ учреждениехэм пшъэриль шъхъаэу апашхъе щитыр іэзэгъу узхэмкі ыкіл укъээзыхъумэрэ пкыгъохэмкі іепчігъэзэн тедзэхэр ялэнхэм фэхъаэрынхэр.

Джаш фэдэу колл-гупчэм юф щызышхэрэм яичагъа хэгъэхъогъэн фаеу Къумпыйл Мурат пшъэриль къыгъеуцугъ. Мышдэхъим анахъеу анаэ зытырагъэтийн фаер волонтер-медицкхэм ягъэджэн епхыгъ юфыгъохэр ары.

«Единэ Россиием» ыльэнекъоц волонтерхэм іепыігъу агъотын зэральэкъыщтир Адыгэим ишащэ къыхигъэшыгъ. Партием ишьольыр гъэцкілжо комитет ишащэхэм къызэрратыгъэмкі, колл-гупчэм үтхэм тапекі шхынгъо стырхэр алаеклаягъа.

Республикэм игүфит организацэе, колл-гупчэм ялофшіэн нахьышу шыгъэзэнимкі, язэхъынгъэ джыри нахь гээптигъэзэнимкі волонтерхэм предложениехэр къахыгъа.

— Шо опыт гъэнэфагъ щуулжээ, арыш непэ щууніэпігъу тищыкагъ. Тызгъу-сэмэ ары тицыфхэм япсау-

ныгъи, ящылэнгъи къэтыухъумэнэз зытъэкъыщтир, — кыуаагъ Къумпыйл Мурат.

Шыгу къэдгээкъыжын, Урысые юфтхабзэу «#Мы ВМЕСТЕ» зыфиорэм республикэм щыщ нэбгырэ мини 1,2-м ехъу хэлжьагъ. Медицинэ коллежжым ыккі институтым ястудентхэм ковиднэ госпитальхэм, іепыігъу псынкіл юф аашашIагъ. Партиеу «Единэ Россиием» игъусэхэу волонтерхэм гъомылапхъехэр зэрыль Ыалъмэкъхэр агъэпсигъех, ахэр зыныбжь хэклотагъехэм альягъеIэсигъех.

Адыгэим и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

УФ-м ипрокуратурэ загъэпсыгъэр ильэс 300 хъугъэ

Лъытэнныгъэ зыфэсшырэ сиIoфшIэгъу льапIэхэр ыкIи ветеранхэр!

Хабзэ зэрэхъугъэу, щылэ мазэм и 12-р Урысые Федерацием ипрокуратурэ иофышэ и Мафэу хагъэ-унэфыкы. Сыд фэдерэ лъэнныкъоки мэхъанэшо зилэ структурэр загъэпсыгъэр мы мафэм ильэс 300 хъугъэ.

1996-рэ ильэсүм щегъэжъагъэу УФ-м и Президент иунашьоки Урысые прокуратурэм и Мафэ хагъэунэфыкы. 1722-рэ ильэсүм щылэ мазэм и 12-м пачынхъэу Петр иунашьоки Генерал-прокурор зыфилорэ Іэнатлэр апэдэдэ агъэнэфэгъагъ. Унашьом къыдыхэлтыгъа Генерал-прокурорым ишшэриль шъхъаэхэр ыкIи фитынгъэу илэхэр гъэнэфагъэхэ хъугъэ. Ащ ыуж прокурорхэм яинститут хэхъонигъэхэр ышыхээз тарихь пытэу къыхэуцаугъ.

Адыгэ автоном хэкум гъэлорышшэнимкэ иструктуре прокуратурэм икуулыкъухэр къызыхэхъагъэр 1922-рэ ильэсүм шышхъэум и 10-р ары. Мы ильэсүм къыщегъэжъагъэу джыре уахтэм нэс Адыгэим ипрокуратуре пэцэнгъэгэ дызэрхъагъ ыкIи непи чанэу иофашэ оптышко зыэклэль, зисэнхъат хэшьыкъихо фызиэ прокурорхэр.

Урысые ипрокуратурэ иаужырэ юбилей зыхигъэу-нэфыкыгъэм ыуж ильэс 5 тешлэг. Къулыкъушшэнхэм яшшэрильхэр зэрифшэшүашэу агъэцэклэнхэмкэ, шулагээ къытэу иофшэнэн зэшшуахынмкэ амалшшухэр алэклэлтих. Прокурорхэм ялофшэнкэ анах шъхъаэхэр зеклокиэ-шыкIэ тэрээс ахэлтийн, ренэу яшлэнгъэхэм ахагъэхъонир, яшшэрильхэм язшшохынкэ шыкIаклэхэ шылэхэр къызфафэфедэнхэр ары.

2021-рэ ильэсүм АР-м ипрокуратурэ икуулыкъушшэхэр лъыпльэн иофшэнным ылъэнныкъоки хэбзэгъэ-уцугъэм игъэцэклэн чанэу дэлэжъагъэх, шлокI имышэу хабзэр ыкIи хэбзээ рэхъатныгъэм иеплтыкIэхэр къа-ухумагъэх.

Тикъэралыгъо ипащэ ыкIи Урысыем и Генеральне прокурор прокуратурэм ылъэнныкъоки пшэрыльхэр къагъэуцугъэх – хэбзэхуумэхкэ къулыкъухэм азыфагу бзэджашшэхэм ыкIи къольхъэ тын-тыхынам ябенгъэнхэмкэ зэдэштэнгъэгэ ялэнам мэхъанэшо етыгъэнэ, аш нэмыхкэ цыфхэм ясоциальнам ыкIи иофшэн фитынгъэхэр, предпринимательхэм яшонгъонигъэхэр къеухуумэхэнхэр, джащ фэдэу хэбзэгъэуцугъэр амгуукью лъэпкэ проектхэм ялъэцэклэн анаэ тырагъэтини.

Адыгэ Республика ипрокуратурэ иофшешэнхэм шынкъагъэ, гуетынгъэ ыкIи Иэпэлэсэнгъэ ин ахэлтэй яшшэрильхэр зэрагъэцаклэрэм фэшI инэу сафэрэз.

Урысые прокуратурэм ыныбжь ильэс 300 зэрэхъурэм фэшI сибууцэу сибууфэгушо! Анахьэу тиветеран лъялхэрэм шыхъэклэфэнгъэ ин афэсэшы. Прокуратурэм игъэлэсэн ыкIи колективым изэтегъэуцон ветеранхэм ялахышко хэль. Шушигээш ёш шыуиэм ихьтэрикэ непэ прокуратурэм Иэпэлэсэнгъэ ин зыхэл ыкIи шыпкъагъэр зигъогогу прокурорхэр илэх, аш тыргэгушо.

Шушигкъячэ къыщымыкIэу, посунгыгэ пытэ шууи-

иэу, шушинаагохэм хъярьр къябэкIэу, шоу щылэр къыжудэхьоу шуущынэу шуффэсэо!

**АР-м ипрокурорэу, юстициемкэ я 2-рэ класс
зилэ къэралыгъо
советнику И.С. ШЕВЧЕНКЭР.**

Цыфхэм яшIоигъонигъэхэр зэтырагъэуцожых

Ильэс 300-кэ узэклэбэжьемэ Петр I-м иунашьоки Урысыем прокуратурэр зыщагъэпсүм аш пшэриль фигъэуцугъагъ: «Зэарарыр е бзэджэшшагъэр къизэтегъэуцогъэнэир ыкIи гъэкIодыгъэнэир, шыпкъагъэ хэльэу правосудирем къеколлэгъэнэир, къольхъэ тын-тыхынам ыкIи хабзэр зуукъохэрэм ябэнгъэнэир».

Федеральна унашьоу «Урысые Федерацием ипрокуратурэ ехыллаг» зыфилорэм къызэригъэнафэрэмкэ, прокуратурэр зыкI федэралнэ къулыкъум игупчэу щыт, УФ-м и Конституции зэрагъэцаклэрэм, цыфхэм яфитынгъэхэр ыкIи яшхъафитынгъэхэр къеухуумэгъэнхэм гүнэ льефы ыкIи фитынгъэу илэр къызфигъэфедэнэ хабзэр зуукъохэрэм уголовнэ пшээдэкъяж аргэхъы.

АР-м ипрокурорэу Игорь Шевченкэм къызигъэшыгъ тиреспублика хэбзэгъэуцугъэр зэрэшагъэцаклэрэм, бзэджэшшагъэу зэрэхъэрэм ильэгагъэ зынэсирэм ыкIи республикэм хабзэр ильыр гъэцэлгээ хуунымкэ шьольтирым игъэцэклэх, хэбзэгъэуц ыкIи хэбзэхуумэхкэ къулыкъухэм прокуратурэм зэгүрьонигъэ дэгүр адьрилэх ялофшэн зэрэзэхашэрэм ишшэхшо къызэрхэр, аш мэхъанэшо зэрилэр.

Прокурорым къызэриуагъэмкэ, прокуратурэм ишшэриль шъхъаэхэм ашыщ къэралыгъом ишшонгъонигъэхэр, цыф пэпчь ифитынгъэ ыкIи ирэхъатныгъэ къеухуумэгъэнхэр. Прокуратурэм иофшэнкэ гъэхъагъэу ышыхээрэ зэлтигъэгъэр цыфхэм цыхээ къазэрэфашырэр ары. Хабзэ, хэбзэхуумэхкэ ыкIи лъыпльэн къулыкъухэм зэхъонигъэ зэдэрэлтэй зэрэзэдэлжэхэрэм ишшагъэхэр Адыгэим рэхъатныгъэ иль ыкIи гъэхъагъэхэр ышыхээз ыпекIэ лъэкIуатэ. Хабзэр ыкIи шьольтирым иль рэхъатныгъэр гъэптигъээним АР-м и Лышихъэ ыкIи къэралыгъо къулыкъухэм япашхэм ялахышу зэрэхэлтийр прокурорым къыкIигъэтхыгъ ыкIи ирэ-

зыхгъэ гүшьэхэр афигъэхьгъэх.

АР-м ипрокуратурэ ипресс-къулыкъу къызэригъэмкэ, анах мэхъанэшо зилэ иофышо зыдэлжжэхэрэм ашыщых посуплэ-коммуналнэ хъызметэм ылъэнныкъоки хэбзэгъэуцугъэр зэрагъэцаклэрэр, цыфхэм япсэ-уплэ фитынгъэхэр къеухуумэгъэнхэр, зыкIынгъэхэ ахэлтэй бзэджашшэхэм ябэнгъэнхэр, псаунгыгъэм, гъэсэнгъэм ыкIи ахьшэ къольхъэ тын-тыхынам альэнныкъоки хэбзэгъэуцугъэр амгуукъон элэгэлхэнхэр. Джащ фэдэу яшшэриль шъхъаэхэр ашыщ цыфхэм иофшэнимкэ фитынгъэу ялэхэр къеухуумэгъэнхэр, зыкIынгъэм, гъэсэнгъэм, посуплэ-коммуналнэ хъызметэм, мэку-мэшым, нэмыхкэ лъэнныкъохэм хэхъонигъэхэр ашынхэм прокуратурэм ынаэ тыргэхъеты. Рес-

шко зэрэшибуутырэр нафэ. Мы структурэм сидигуи авторите-тишко илэу, къэралыгъом закон илтийн, цыфхэм яфитынгъэхэр къеухуумэгъэнхэм лъыпльэгъэнэир ишшэриль шъхъаэу цыпэлэ лъыкIотагь. БлэкIыгъэ ильэсүм гъэхъэгъэшшуухэр ышыгъэх.

Хэбзэгъэуцугъэр амгуукъон, бзэджашшэхэм къэмэгъэхъэгъэнхэм, тишъольтирырэхэлжэхэрэм илтийн прокуратурэм икуулыкъухэм анаэ тыргэхъетыг. Республика ишшэхшо къеухуумэгъэнхэм мини 10-м ехуу къыхагъэшигъ. Нэбгырэ 2629-мэ дисциплинарнэ ыкIи административнэ пшээдэкIыжхэр аргэхъыгъэх. Прокуратурэм, къэралыгъо хэбзээ хэхъонигъэхэр ышынхэм ведомствэхэм яло зэхэлтэй зэрэзэдэлжэхэрэм ишшагъэхэрээ бзэджашшагъэхэм япчагъэ нахь макэ хъугъэ.

публика щыпсэурэ цыфхэм прокуратурэм цыхээ къызэрэфашырэр нафэ.

БлэкIыгъэ ильэсүм прокуратурэм икуулыкъухэм нэбгырэ мини 10-м ехуумэ закыифагъэзагь.

Ятфэнэрэ нэбгырэ пэпчь ифитынгъэхэр зэтырагъэуцожыгъэх. Джащ фэдэу мы уахтэм къыриубытэу федеральна хэбзэгъэуцугъэр зэрагъэцаклэрэм лъыпльэгъэнхэм ылъэнныкъоки цыфхэм ядаохэмкэ прокурорхэм хэхъонигъэхэм мини 10-м ехуу къыхагъэшигъ. Нэбгырэ 2629-мэ дисциплинарнэ ыкIи административнэ пшээдэкIыжхэр аргэхъыгъэх. Прокуратурэм, къэралыгъо хэбзээ хэхъонигъэхэр ышынхэм ведомствэхэм яло зэхэлтэй зэрэзэдэлжэхэрэм ишшагъэхэрээ бзэджашшагъэхэм япчагъэ нахь макэ хъугъэ.

ратурэ щагъэпсигъ, 2007-рэ ильэсүм къыщыублагъэу прокуратурэм иветеранхэм ыкIи ипенсионхэм я Урысые общественнэ организацээ ашыжыгъ.

Аш игъэпсүн иахышшу хишигъагъ ыкIи пэцэнгъэ дызэрихъагъ Гъонэжжыкъо Муратбек Хыдээ ыкьом. Нэужым 2013-рэ ильэсүм Советын ишаа хадзыгъ Пыцыдатэхъо Вячеслав Ерстэм ыкьом. Мы уахтэм аш пэцэнгъэ дызэрхэхэе Андрей Фатимын.

АР-м ипрокуратурэ иуун ыкIи аш хэхъонигъэхэр ышынхэм ветеранхэм ялахышшу хашыхагъ. Ветеранхэр яшысэтихылэхэй, ахэм рахьжагъэгъэхэ ыофыр щытхыу хэльэу прокуратурэм иофышэ ныбжыкIэхэм лъягъэхэуатэ.

**НэкIубгъор къэзигъэхъа-
зырыгъэхэр КИАРЭ Фатим.**

Антологилем иятфэнэрэ том къыдэкыгъ

Тхыль тедзаплэу «О.Г.И.» зыфиорэм Урысыем ис лъэпкъхэм яджырэ литературэ и Антологилем иятфэнэрэ том къыдигъекыгъ.

Ар художественне публицистикэм фэгъэхыгъ. Тихэгъэгу ис лъэпкъ зэфэшхъафхэм абзэ 45-кэ автори 134-мэ атхыгъе публицистическое произведениехэу урысыбзэмрагъэкужыгъэхэр мыч къыдэхъягъ. Тхаклохэм яныдэлъфыбзэклэ атхыгъе очеркхэр, портретхэр, эссехэр, зарисовкхэр, фельтонахэр ыкли нэмийхэр тхыльым дэжкугъотштых.

«Урысыем щылэсурэ лъэпкъхэм яджырэ литературэ» зыфиорэм антологилем ипроект 2016-рэ ильэсэмрагъэжагъ. 2017 — 2018-рэ ильэсхэм а серием щыщэу тхыльиш къыдэкыгъ: поэзием и Антологилем

кэлэцыкыл литературэм и Антологилем, прозэм и Антологилем. Тиреспубликэ щыщ усекуулумэ — Къуикъо Шыхъамбайрэ Дэрбэ Тимуррэ ятхыгъэхэр джагыгъум сборниким къыдэхъягъ. Шьольыр советым ахэм ятхыгъэхэр итъо ылъэгъугъажэх, редактор купум ахэр къыхыгъягъ. Ныдэлъфыбзэклэ тхыгъе заул къыхахыгъагъэр, урысыбзэм ралхъагъэхэри тхыльым къыдэхъягъ. Къуикъо Шыхъамбай иусэ заулэ, Дэрбэ Тимур ипоэмэ Тыгъужъыкъо. Къызбэч фэгъэхыгъэр ыкли исатыриплэ заулэ адьгабзэкли урысыбзэкли а тхыльым къыдэхъягъ. Томыкъем джыри

Дэрбэ Тимур итхыгъеу лыгъем фэгъэхыгъэр дэжкугъотшт.

«Урысыем щылэсурэ лъэпкъхэм ятхыгъэхэм къушхъячэхэр зергъозэрэ хэбзэ шлагохэр ашыпхырашых. Гущынэ пае, Адыгейим ипублицистэй Дэрбэ Тимур итхыгъеу лыхъужъыгъэм фэгъэхыгъэр гъашэгъон дэдэу гъэпсыгъ.

Гущынэ пае, Максим Амелиным материалым иугоинкэ, текстхэм язэдэкынкэ юфу ашылагъем, лъэпкъ публицистхэр

зыгъэгумэкырэ юфыгъо шыхъа-лэхэм къатегуущыагъ. Ахэм зэу ашыщых шэн-хэбзэ дахэхэу къушхъячэхэм ахэлхэр мыукоогъэнхэр. «Аш фэдэ хабзэхэм цыфыр зергъозэрэн фэе цыфыгъе шапхъэхэр къагъеннафх, ахэм адиштэу ишыэ-ныги егъэпсы», — къыуагъ Максим Амелиним.

Шыгуу къэтэгъэкыжы лъэпкъ зэфыщытикъэхэмкэ Советэу Президентым дэжэ щызэхэ-щастьем изэхэсигъюу 2021-рэ ильэсэм гъэтхапэм и 30-м щыагъэм Владимир Путинир джырэ литературэм и Антологилем зэхэзигъэуцагъэхэу Максим Амелиним, Владимир Григорьевым, Дмитрий Ицкович зэрэ-щыфэгушуагъэр Урысыем ис лъэпкъхэм языкынгъэ игъэ-пүйтэн ялах 2020-рэ ильэсэм зэрэхашхъягъэм фэш шу-хъафтын къазэрафагъэшьо-гъэмкэ. «Ахэм проектикъэ гъашэгъон къыхахыгъ — Урысыем щылэсурэ лъэпкъ зэф-шьхъафхэм яджырэ литерату-рэ иантологилем зэхагъэуцагъ, Урысыем ис лъэпкъхэм языкы-нгъэ игъэпүйтэн ялах зэрэ-хашхъяэрэм фэш шу-хъафтын къафагъэшьошагъ», — хигъеун-фыкыгъ Президентым.

«Адыгэ хаплэр» гъашэгъонышт

Адыгейим и Лъэпкъ музей гъэцкэлжынхэр Ѣеклох.

Юфшэнхэр къэралыгъо про-граммэу «Культурэм хэхъоныгъэ-ышыныр» зыфиорэмрэ феде-

ральне инвестиционнэ прог-раммэу гъэцкэлжын юфхэм атгээпсихъягъемрэ адиштэу

агъэцаклэх. Аш сомэ миллион 250-рэ фэдиз пэуагъехацт.

Гъэцкэлжынхэм адаклоу музеим ишагу зекло пэолъаклэ щагъэпсышт, аш «Адыгэ хаплэкэл» еджэштых. Аш хэхъа-штых адьгэхэм ашыгъигъэунэм фэдэ, мастерской зэфэшхъафхэр, зыгъэпсэфыпшэхэр.

Программэм къыдельтэе адьгэ лъэпкъым ижыкъе кы-

щегъэжьагъеу къырыкъуагъэр, икультурэ, нэмийк лъэпкъхэм къазэрахшырэ нэшанхэр зымафэклэ арагъэшэнхэу. Еланэ хъаклэхэр ынэмрагъэблэгъэштых, адьгэ шхынхэр къафытырагъэуцштых, хагъэлэштых.

Мастер-классхэр афызэхашштых. Бзыльфыгъэхэм дышэ-иуданэклэ зэрэхадыкыщтыгъэр, цым хашыкыщтыгъэр, нэмий-

кэу ыеклэ ашын альэкыщтыгъэхэр къарагъэлэгъуштых.

Музеим мафэр щизыххэрэр адигэ шэн-зэхэтикъэхэр зыфэдэхэми ашагъэгъозештых. Гущынэ пае, адьгэхэм джэгур зэрэшыгъэштыгъэр, аш хабзэу хэлъигъэхэр, лъэпкъ къашхохэу къындэсэжыгъэхэр къарагъэлэгъуштых.

(Тикорр.).

Искусствэр, къэлэцыкъухэр

Расул пышинау охам къынхыгъэхэр

Адыгэкаалэ искусствэхэмкэ икъэлэцыкыл еджаплэ ильэпкъ отделение зыщызыгъесэрэ пышинау Яхъулэ Расул хэгъэгу, дунэе зэнэкъохъу хэм щытхуцэхэр къащидихыгъэх.

Москва щыкъогъэ Дунэе зэнэкъохъу «Вдохновением» шу-хъафтын шыхъа-лэр — Гран-при къицхыгъ. Астрахань, Ростов-на-Дону, Екатеринбург, Краснодар, Санкт-Петербург, Саратов, Миекуя-пэ, фэшхъафхэм ашызэхашгъэ зээлкэгъухэм хагъэунэфыкырэ чыпэхэр къащихыгъэх. «Лауреат» зыфиорэр тхыльыр тъогогуу 44-рэ къыфагъэшьошагъ.

— Яхъулэ Расул анахъэу ыгы рихъяхэрэм ашыщых композиторэу, пышиноо цэрилоу Лъэцэ-рыкъо Кимэ ысыгъэлэпкъ мэкъамхэр, — къытиуагъ Адыгэкаалэ искусствэхэмкэ икъэлэцыкыл еджаплэ икъэлэ-хъафхэм лъэшэу сафэ-

ликэм культурэмкэ иза-служеннэ юфышэу Хакуамэ Симэ. — Пышинар къызиштэклэ, орэдышшор ѹашэхэу къыхедзэ, къабзэ къыреgeyalo. Искусствэр зэршэгъэшэлжынхэр зээлжыгъэшэхэр ари.

«Ислъамый», «Хъапаклэм иорэд», «Хъакулащ», «Шалсыгъэ зэфаклы», нэмийкхэр адьгэ музыкальне искусствэм шашхээрэр. Р. Яхъулэ къыригъалохэ зыхъукъэ, лъэпкъ искуствэр зэрэбаир къыхигъэшты шлоигъу.

— Тиорэдышшохэр дахэ, дунаим шашхэ. Си-къэзэгъаджэу Хакуамэ Симэ, фэшхъафхэм еджэ-нэм Iепыгэгъу къыщыс-фэхъафхэм лъэшэу сафэ-

раз, — elo Яхъулэ Расул. Р. Яхъулэ изакью, нэбгыриту хуухэу, ансамблэм хэтэу пышинахэмкэ орэдышшохэр къырэгъялох. Пышинар къызиштэклэ, къыгот пышинахэм дэгъоу ядэуныр, ахэр зэхихынхэр шэншыу фэхъуугъ.

Хакуамэ Симэ къэцаклэ фэхъуу, искусствэхэмкэ еджаплэ шыонтыр-паохэм яансамблэ щизэхашагъ. Яхъулэ Расул лъэпкъ музыкэр зэрэш-шэлжынхэм къыхэлэхэм ансамблэм хэхъагъ, пычи-хъэзэхахъэхэм ашыкъорэ концертхэм ахэлажьэ.

Адыгэкаалэ ия 3-рэ гурыт еджаплэ ия 8-рэ класс Р. Яхъулэ щеджэ. Ишэнэгъэ хигъэхъоныр ишшэрийлэу ылъытээ, искуствэхэмкэ къэлэцы-

кыу еджаплэ ия 5-рэ класс макло. Хакуамэ Симэ къэлэеджаклом юф дишээ, искуствэм пынгъэ мэхъанэу ийм зөгъэу-шыомбгүүгъэнэйн пыль.

Гурыт еджаплэ Расул зэрэшдэжжэрэмрэ искуствэм зызэрэфигъасэ-рэмрэ язэпхынгъэхэр С. Хакуамэм егъэпилтэх. Джырэблагъэ Яхъулэ Расул ишшэрийлэхэу къаахэхъуагъ. Адьгэ Рес-публиком культурэмкэ и Министерствэ искустввэхэмкэ къэлэеджэкоанах дэгъухэм ацэхэр

къыриуагъэх. Министерствэм истиендиу «Юные дарования» зыфиорэр Яхъулэ Расул къыфагъэшьошагъ.

Къэралыгъо гъэпсыкъе илэу Адыгэир зылэсурэр ильэс 100 зэрэхурэм фэгъэхыгъээ юфхъафхэм адьгэкаалэ искуствэхэмкэ иеджаплэ ахэлажьэ. Хакуамэ Симэ ѿгъэсэрэ къэлэцыкъухэм концерт хэхъигъэхэр къа-тыштых. Яхъулэ Расул адьгэ орэдышшохэр пыни-нэмкэ къырэгъэшьошагъ. Еджаплэ ишацтуу Лы-хъэтэкъо Эммэ зэрилти-тэрэмкэ, къэлэеджаклохэм искустввэм ихэхъонгъэхэр зэхахъэхэм къа-щигъэльагъо.

Фольклорын къыщегъэ-жьагъэу типшинау охам къаахэхъафхэм шыонтыр-паохэм орэдышшохэр къырагъялохээ, тывхэт лъэхъанын гукъэ къыфаклох. Лэужхэр зэ-зыхырэ музыкэм къэлэ-еджаклохэм зыфагъасэ.

ЕМТЫЛЬ Нурбий.
Сурэтэйн итыр: Яхъулэ Расул.

ПсэукIэ амалхэр нахышIу шыгъэнхэм пае

УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр кIэщакло фэхьугъэу фэгъэ-кIотэнхэр зиэ ипотекэхэр кызыдэлтытэгъэ программэр Правительст-вэм ытгуулшигъ. Унэгъо ныбжыкIэхэм япсэукIэ амалхэр нахышIу шыгъэнхэр ары ашц пшьериль шхьаIаIу илэр.

2020-рэ ильэсийн зэпахыре узэу дунаир зэлъызыкIу гъэм кызыдихыгъэ кризисир цыфхэм афэгъэпсынкIэгъеням фэш къералыгъо ИепыIэгъо Президентим кыгъэнэфагъэхэм аш ашыц. А ильэс дэдэм ишэкло мазэ программэм ипальэ ўухынэу Ѣыгъигъ, ау 2021-м

ибэдзэогъу нэс лягъэкIотэгъагь. Нэүжими, унэгъо ныбжыкIэхэм ар лэшэу кызырашхъапэрэр кыдильтээ, Владимир Путиным 2023-рэ ильэсийн итгэгъэгээ и 31-м нэс джыри лягъэкIотэнэу унашьо Ѣыгъигъ. Джаш фэдэу мы программэм сабытту, Ѣы

нахышIе зиэхэр кыхиубытэштыгъэмэ, джы ашэрэ кызырашхъухыгъэ унагъохеми аш ашфедэн ашээкIынми Президентир кIэщакло фэхьугъ.

Мы программэм ишуагъэкIе проценти 6,5 — 7 нахышIе зытемыгъэхьогъэ чыфэ банкым кылахыныш, псэупIе ашэфын

е аш ашуун ашээкIыт. Кредитэу аштагъэр аухыфэкIе аш фэдэ процентым куачIе илэшт.

Президентим зэхокыныгъэу кыфишыгъэхэр пхырыщыгъэнхэм пае УФ-м и Правительствэ кредитхэм ятын пэхухьащт ахьшэр сомэ триллионэр миллиард 700-кIэ нахышIе икыгъэ ильэсийн Ѣыгъигъ.

2020-рэ ильэсийн зэпахыре узэу дунаир зэлъызыкIу гъэм къин дэдэ кышыгъагъэм, цыфхэм псэукIэ амалэу яэр нахышIу ашынымкIе пэрихъу афэхьугъэп. Аналитичесэ Гупчэу «Дом РФ» зыфиорэм кызыэртирэмкIе, фэгъэкIотэнхэр зиэ унэгъо ипотекэу мин 78,8-рэ зэкIэмкIи ашыгъигъ. АхьшIе къэплъытээмэ, ар сомэ миллиард 214,9-рэ мэхъу.

Джаш фэдэу унакIе ашыгъигъ

псэупIе кызызыщэфымэ Ѣышо-

игохеми фэгъэкIотэнхэр зиэ

ипотекэ къаратынэр мы про-

граммэм кыдыхэлтытагь. Ар аш ашфедээ кредит мин 345,6-рэ

икыгъэ ильэсийн аштагь. Ар сомэ триллион мэхъу.

2021-рэ ильэсийн иапэрэ мээхин пштэмэ, пстэумки унэгъо

мин 292-мэ мы ипотекэхэр

аш ашфыгъигъ. АхьшIе аштагъэр

зэкIэмкIи сомэ миллиард 959-рэ

мэхъу.

Сэнаущыгъэ зыхэль ныбжыкIэхэр къихагъэшыгъэх

Адыгэ Республике Ѣыпсэурэ ныбжыкIэхэр, лъеныхо зэфэшхъафхэмкIе сэнаущыгъэ ин зыхэльхэр къихагъэшыгъэх, ахьшIе шуухафхынхэр аратыгъэх.

Республикэ естественнэхьисал еджапIэм кIэлэеджэкIо нэбгырипшымэ ащафегу-шуагъэх. АР-м гъэсэнгъэмрэ шлэнгъэмрэкIе иминистрэ итуадзэу Евгений Лебедевым ахэм шуфэс гүшүIэхэмкIе за-кыфигъэзагь.

«Шлэнгъэ-техничесэ твор-чествэри ыкIи гъэсэнгъэ-ушштын йовшэнхыр» зыфиорэ лъеныхо къомкIе Мыекъопэ районымкIе гъэсэнгъэ гупчэу N 2-м щеджэрэ Регина Белоус, Мыекъопэ гурит еджапIэм N 11-м щеджэрэ Максим Богорубовыр, Мыекъуапэ дэт лицеу N 8-м чIэс Андрей Гогуадзе, Красногвардейскэ районым ит гим-

назиу N 1-м щеджэрэ Вадим Дюминыр яшлэнгъэхэмкIе нахь къахэшыгъэх.

ИскусствэхэмкIе Адыгэ республикэ коллежэу Тхьабысы-мэ Умарэ ыцI зыхырэм щеджэрэ Елизавета Призовар «Художественнэ творчествэм-кIе» къихагъэшыгъ.

Спортым ыльэнхыкIо Шеуджэн районым ит гурит еджапIэм N 4-м щеджэрэ Ордэн Батыр, ТхэхүтэмькIе районымкIе къудажэрэ Нэчэрэзье дэт гурит еджапIэм N 4-м щеджэрэ Хъакъуй Амир, Кошхъаблэ дэт спорт еджапIэм

корэ Умуд Рафаил Эминовыр, Адыгэкъалэ игурит еджапIэм N 1-м щеджэрэ Ягъум Азэмэт аш ашфыгъэх.

РеспубликэмкIе анахь къа-

хэшыгъэ ныбжыкIэхэм ильэс къэс ахьшIе шуухафтынхэр аратых. Къэралыгъо програм-мэу «Гъэсэнгъэм ихэхъо-нгъ» зыфиорэм ар къиды-

хэлтытагь. Шуухафтын кызы-тефхэрэр зэнэхыкIу шыкIэм тетэу къихахых.

ДЕЛЭКЬО Анет.

НахышIе шуухафхынхэр шуухафхакIых!

Коронавирусыр пытэу тищылэнгъэ хэуцуагь. Ильэситу мэхъу узым зебэнхэрэр ыкIи аш зыщтыухьумэним фэшI зекIуакIеу зетхъан фаехэр зыщидгъэгъупшэхэ хъущтэп.

Шуухафхынхэр шуунэгу шуукIе-мынбэхжы! Шлэнгъэлэжхэм къизэралытагъэмкIе, зы сыххватын къыкIоцI гуритымкIе гъогогъу 25-рэ цыфыр ынэгү нэс. Аш даклоу, а IэхэмкIе пкыгъо зэфэшхъафхэу виру-сир зытельын ылъекIыщхэм атэлабэ. НахышIе узир къызэралыхъаэр — нэхэр, жэ къоцIыр, пэр.

Бэрэ шуухафхэр шуухафхакIых COVID-19-р профилактике шыгъэнхэмкIе джа амалыр ары непкIе анахьэу шуагъэ къэзтиэр. НэгъеупIэлгэу 40 — 60-м къыкIоцI сабынкIе Iэр птхакIын фае. Общественнэ чыпIэм Ѣыгъе краныр къылу-

шуухафхынхэр зэгъэфедэгъу тхыллыпIэкIе ар ежугъетыжь. Сабын пытэу шумыгъэфедэмэ нахь тэрэз, аш организмэ цыкIуухэр къитенэнхэ ашээкIы.

Антисептихэр жуугъэфедэх. Ахэр къэшүүщэфынхэ зыхыкIе язэхэлъкIе шуунаэ тешүудз. Этаполыр — процент 80-м, глицеринир — процент 1,45-м ыкIи «перекись водорода» зыфиорэр процент 0,125-м фэдизэу хэлтынхэ фае.

Нэгүүхъохэр жуугъэфедэх! Сымаджэм ыкIи аш къыпекло-кырэм ар аlyульынэу Ѣит. Ар пытэу нэгум кIэлъын ыкIи сыххвати 2 — 3-м къыкIоцI зэблэхъузэ пшьышт. Благайу цыфхэм

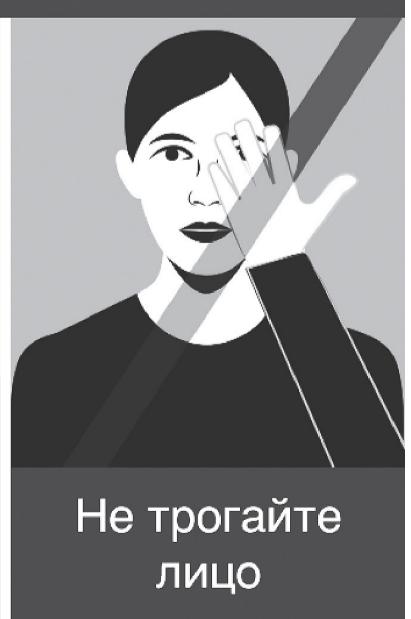
Коронавирус: что делать?

Мойте руки

Кашляйте
в салфетку

Не трогайте
лицо

Жыы къабзэм мэхъанэ и. Унэ къоцIхэм бэрэ жыы къабзэ ары- бгъэхжаныр дэгъу. Аш вирусыр нахь макIэ Ѣышы.

COVID-19

ИльэсыкIэм зэхъокIыныгъэу къиздихьыгъэм ашыщхэр

Лэжээпкэ анахь маклэм, пособиехэм, хэбзэлахьэм, нэмэгдэхэм афэгъэхыгъэу Урысые Федерацаем ихэвчлэхэд зэхъокIыныгъэу афашыгъэхэм 2022-рэ ильэсэм ишүлэ мазэ и 1-м кluачэ ялэх хуугъэ.

Гүйцэхэд пае, лэжээпкэ анахь маклэм агъэнэфагъэм сомэ 1098-рэ къиххууга ыкы сомэ 13890-рэ хуугъэ. УФ-м и Президентээ Владимир Путинир аш кэшакло фэхъууга.

Узэргэсэн плъекыщт ахьщэ анахь маклэм къялэтигъ, ар сомэ 12654-м нэсигъ. Джащ фэдэу пенсионерыр зэрэгсэн ыльэкыщт ахьщэ анахь маклэм сомэ 10882-рэ, кэлэццыкум пае агъэнэфагъэр сомэ 12274-рэ хуугъэ.

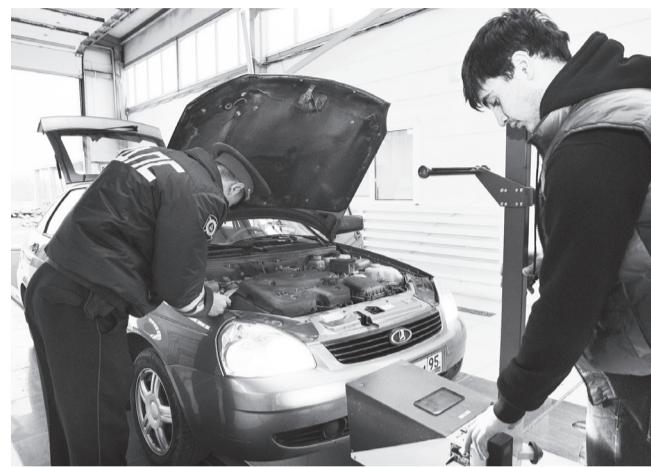

Ны мылькум фэгъэхыгъэ программэм къидэллыгъэ ахьщэри индексации ашыгъ. Джы аэрэ сабыир къизфэххуугъэхэм сомэ 503237-рэ къаратыщт, ятлонэрэм пае агъэнэфагъэр сомэ 665009-м нағээсигъ.

Юофшлэлээ чыпэ имылэжжэу къенагъэу аш фэгъэзэгъэ къулыкъум зыщязгъэтхыгъэхэм пособиеву къаратырэри сомэ 12792-рэ хуугъэ.

Нахын пакэ авомашинэхэм язынет зэрауплъекуу (техосмотр) шлокл зимиэ юфэу щитигъ. Ар тыхахыжигъ. Таксим иавтомашинэхэр, автобусхэр ыкы хыльзээшхэр ары къихмыбуытхэрэр.

Чыфыр сымэджагъэм ар къэзыушыхъатырэ тхылъыр (больничный лист) шлокл имылэу джы электрон-нэ шыккэ тетэу къатыщт. Хэбзэгъэуцгъэм къизэ-

рэдэлъытагъэмкэ, а шыккэ дэдэм тетэу Iспекладзэри фашыныш социалнэ страхованиемкэ Фондым фагъэкощт. Пособие анахь маклэм цыфэу сымэджагъэм къяратыщтыми къиххууга, ар сомэ 2752-рэ чапыч 60-рэ хуугъэ.

2022-рэ ильэсэм ишүлэ мазэ и 1-м къыщыублажь эхаплэхэм НДС-р атыштэл. Джащ фэдэу нэбгырэ 250-м къыщымыкэу зыщылажъэрэ компаниюхэм страхованиемкэ взносэу атырэм къыщыкагъ. Мыхэм афэгъэхыгъэ зэхъокIыныгъэу законхэм афашыгъэхэм шылэ мазэм и 1-м кluачэ ялэх хуугъэ.

Электронный листок нетрудоспособности

Хыкумым зыфэзгъазэмэ зыштоигъохэм тхылъхэр электроннэ шыккэ тетэу атынхэ альэкощт. Аш пае къералыгъо фэлэ-фашлэхэм япортал е нэмэгдэх системэ УФ-м и Ашшэрэ Хыкум къыгъэнэфагъэр агъэфедэн альэкощт.

УФ-м и Президентээ Владимир Путинир кэшакло фэхъууга цыфыр чыфэу телъыр хыкум приставхэм заштэжкыкэ, узэргэсэн плъекыщт ахьщэ анахь маклэм фэдэз къяфагъэнэнэ фэгъэхыгъэ закон УФ-м и Къэралыгъо Думэ блэкыгъэ ильэсэм щаштагъ. 2022-рэ ильэсикэу тызыххыагъэм ишүлэ мазэ и 1-м хэбзэгъэуцгъэм кluачэ илэх хуугъэ.

Цыфыр ипсауныгъэ изэтэгъеуцжын ыкы физкультурэм зэралытлын ахьщэу апэуигъахъэрээм щыщ къералыгъом къифыригъээзэжжыщт. Аш фэгъэхыгъэ зэхъокIыныгъэу законым фашыгъэхэм мы мазэм кluачэ ялэх хуугъэ.

ЗАГС-м ифэлэ-фашлэхэм ашыщ зищыкагъэхэм, гүйцэхэд пае, къэзэрэштхэм льэу тхылъыр атыштмэ е сабыеу къэххуугъэм пае ар къэзыушыхъатырэ тхылъыр къылахьщтмэ, чыпэу зыщытхыгъэхэм емыльтыгъэу, зыщыпсэурэмкэ къапэблагъэм екслолэн фитых. Аш фэгъэхыгъэ зэхъокIыныгъэхэм 2022-рэ ильэсэм ишүлэ мазэ и 1-м кluачэ илэх хуугъэ.

«ЭкоЦентрэм» къеты

Къэбзэныгъэм фэгъэзагъ

Коммунальнэ пыдзэфэ пытэхэм ядэшын фытегъэпсихъэгъэ зэхъокIыныгъэр гъэцэклагъэ зэрэххуурэм АР-м и Парламент изэхэсигъоу джырэблагъэ щылагъэм щытегущылагъэх.

Шыгу къэдгъэкыжын, ООО-у «ЭкоЦентр» зыфиорэр ары пыдзэфэ пытэхэм ядэшын фэгъэзэгъэ шьольыр операторэр Адыгэим щылажъэрэр. 2019-рэ ильэсэм ишүлэ мазэ и 1-м аш юофшлэнэр ригъэжигъ.

Республикэм ишүлэ 90,4-мэ хэкIеу къырахырэр юишиэнэ шьольыр операторын зээгэйнхъэдэш дашыгъ. Адыгэим иссыр, статистикэм къизэригъэльягъэрэмкэ, нэбгырэ 463167-рэ мэхху. Адыгэим юофшызышлэрэ юридическэ лицэхэм ыкы предпринимательхэм япроцент 69,9-р ары хэкIым идэшынкэ фэлэ-фашлэхэр фэгъэцэклэгъэнхэм фэгъэхыгъэ зээгэйнхъэдэш къэтхагъэр.

ООО-у «ЭкоЦентр» зыфиорэм и Адыгэ шьольыр къутамэ ипашу Алыбэрд Налбай Парламентын иде-путатхэм ялупчIэхэм джэуапхэр къаритижкызэ, контейнерхэр зынетт площадкхэм ыкы ахэм къапэуль чыпэхэм ягъэкэбзэн Гъэзорышлэхэмкэ компаниюхэмрэ чыпэ зыгъэорышлэжжын органхэмрэ зэрэфэгъэзагъэхэр къытуагъ.

Хэта зыгъэкэбзэн фаер?

Парламентын иде-путатхэм ямыйзакью, хэкIеу къырахырэр зыдагъэтильшищт площадкхэм ягъэкэбзэн зипшъэрэлтым Республиком исхэри бээрэ къыкIэупчIэх. Ахэм зынетт ары нахыбэрэмкэ шьольыр операторын пыдзэфэ пытэхэм ялущынкэ ипшъэрэлхэр зеригъэцакIэхэрэм уасэ зэрэфашырэр.

ХэкIеу зэрэлтэхэр контейнерхэр зыдэштт чыпэлэх къешыхъэгъэн ыкы пыдзэфээр зыдагъэтильшищт транспорты екслолэшхуунэу щытын фае. Мы площадкхэм ыкы аш къыпэуль чыпэхэм ягъэкэбзэн фэтэрэбэу зэхэт унхэм я Гъэзорышлэхэмкэ организациехэр е чыпэ зы-

тъэорышлэжжын органхэр льыпльэнх фае. Пыдзэфэ пытэхэр зыдагъэтильшищт автомашинэр къэклоным ыпеклэхэр эзкэ Гъэзорышлэхэмкэ организацием ипхэнкIаклохэм агъэкэбзэнэр яшшэрэлхэр ашыщ.

Шьольыр операторын хэкIеу зэрэль контейнерхэр къызэблхуунхэр е къынуэнкынхэр ары иоффшэнэр.

— Унхэм хэкIеу къараахырэр зэрэхылэшт чыпэхэм ягъэкэбзэн организации зэфэшхъафхэр зэдэлэлжигъ. Лъэшэу түкэлэхэо хэкIеу къышухырэр зериштэгъэтильшищт пыль шэххэ тэлхур жыгъэцкIэнэу. Контейнерхэм псеолъэшынх къыпкыгыгъэ в нэмэгдэх пыдзэфэ инхэр, чыг къутамэхэр, конда иупкыгъэхэр арышшутакъо хуущтэл. Ахэмкэ шьуушэрэ бакхэм нэмэгдэх пыдзэфэхэр арыфэхырэп. КъызкIэнэгъэ пкыгъохэри бакхэм арышшумыдзэх, — къытуагъ ООО-у «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шьольыр къутамэ ипашу Алыбэрд Налбай.

Къыхдгъэшмэ тшоигъу, субсидиеву Адыгэим сомэ миллионы 8-м ехуу къыфэкощт. Ашкэ хэкIеу зэхэдэгъэу зыфхэм къыратэхуун амал щылэнэр бакхэр джыри къащэфыщтых.

**ООО-у «ЭкоЦентр» зыфиорэм
и Адыгэ шьольыр къутамэ ипресс-къулыкъу**
Нэктубгъор зыгъэхъазырыгъэр Хъут Нэфсэт.

Шапсыгъэ къэбархэр

Ятлонэрэ чыпэр Сайдэ къыхыгъ

Литературэм ыкчи сурэт проектхэм я Дунэе творческэ зэнэкъоюу къэлэ-еджаклохэмрэ студентхэмрэ зыхэлэ-жыагъэхэм изэфэхьысыжхэр къалэу Ставрополь щашыгъэх. Аш зер-джаагъэхэр «Урысыемрэ Франциемрэ: зэрэзэфэдэхэр ыкчи зэрэзэтек-хэрэр». Зэхэцаклор Темир-Кавказ федеральнэ университетымрэ къэлэ администрациемрэ.

Нэбгыри 170-рэ хурэ ныбжыкъэхэу Урысыем ишьолтыр зэфэшхьафхэм ыкчи лэкийб къэралыгъохэм къарыкыгъэхэр лъэпкь культурэм, лъэпкь литературэм, шхыныгохэм, шэн-зэхэтикъэхэм, нэмикъ лъэнинкъо зэфэшхьафхэмкэ шлэнгъэу ялхэр зэрэгшэшгэх. Бэмэ чылопсийм икъэбзэнгъэх, яхэгъэгүхэм ятарихъ, цыиф цэргийоу ялхэр игъэктотыгъэу ялофшлагъэхэмкэ къагъэлэгъуягъэх.

Студентхэм къагъэхьазырыгъэ тхыгъэхэр, сурэтхэр, видеохэр зызэрагъашшэхэм, зэнэкъоюм илаураат хугъэхэм ахэфагъ шапсыгъэ пшышаашу Тэмир-Кавказ федеральнэ университетым иапэрэ курс щеджэрэ Ныбэ Сайдэ, аш ятлонэрэ чыпэр къифагъашшошарь.

— Зэнэкъоюм узэрэхэлжэхьэштэр къэзгъэхьыльгэхэм ашыщ къыхэтхыгъэ темэм икъизэхуынкэ уахтэу къитатыгъэр зэрэмэкагъэр. Етлани уильэпкь тарихъ бай зыхыкъэ, ар псынкъеу къипотыкъыныр псынкагъон, — elo Сайдэ. — Жюром хэтхэм зэнэкъоюм хэлжэхагъэхэр зэкэ зэфагъэдагъэх, зы нэбгыри фэгъэктэнгъэ фашыгъэп. Ар къэзгъэшьынкэрэр апэрэ шуушаэ зиэ дипломыр зыми зэрэфамыгъэшшошагъэр ары.

Игухэль къидэрэхъу

Къэлэ ныбжыкъэу Гъошо Григорий Шъачэ щэпсэу. Ушу-таолу зыфиорэ спорт лъэпкыр къихихыгъэу, ишынпъку эзгяасэ, гъэхъагъэхэр ешыхъ.

Григорий Урысыем, Европэм, дунаим ашыкъорэ зэнэкъоюхэм мэдальхэр къашихыгъэх.

Ятлонэрэ къэлэ къэлэцыкъу еджаплэм зыкторэм къицегъэжьагъэу спортсменхэм бэрэ атеклуагъ. Ар зыгъэсэрэ тренерэу Павел Макаровын къизэриорэмкэ, Григорий ильэсийл ыныбжыгъэр апэрэ теклони-гъэхэр къидыхынхуу зырегъажьем.

— Григорий спортим ишынпъкуу пыль, ыгу етыгъэу лэпэсэнгъэ зэригъэгъотынм фэбанэ. Тапэкли гъэхъэгъаклэхэр зеришыщым сицыхъе тель, — elo П. Макаровын.

Григорий ятэу Валерий Шэхэклэе щыщ, аш къизэриуагъэмкэ, къалэр мы лъэхъаным коллеждым щеджэ. Тренировкэхэми зэнэкъоюхэми ильэс хугъэхэм ахэмлажьэрэр. Ыльэгондже зэрэйт фыкъогъагъэ, операции ашыгъ. Джы ар зыпкь иуцожынным уахтэ ишыкагъ. Ильэс 17 зынбыжь спортсменым зэкэ къыгурэо, ишыкагъэр егъэцаклэ. Спортым къызыфи-гъээжышт лъэхъаным къэхъопсы.

Григорий адыгэл, шэн пытэ хэль. Үгү ыгъэкъодырэп, пшьэрэйлэу зыфигъэуцужыгъэм къэхъанэу мэгугъэ. Ар пшьэрэйл къызэрэрил, къалэр Олимпийскэ джэгунхэм анэсынэу, теклонигъэр къашидыхынэу ары зыстыригъэпсихъэрэр. Уигухэль къыбдэхъунэу тыфэлъало, Григорий.

Спортыр — псауныгъ

Футбол цыкликэ зэхащэгъэ зэнэкъоюу Ныбгу къоджэ псэуплэм ипащэ ишүхъафтын зэрылыгъэр Тюпсэ районым ит поселку Тюменскэм щыкъуагъ.

Аш псэуплэ зэфэшхьафхэм къарыкыгъэхэ командил хэлэжьагъ.

Къызэхэхьэгъэ командэхэр дэгью зэрэшлэх, къэлэ-цыкликхэм азыфагу ныбдэгъуныгъэ ильэу зэхэтих. Командэхэм ашыщэу Агуй-Шапсыгъэ къикыгъэм алэрэ чылпэр ыхыгъ. Командэм хэтигъэх Нажэ Зураб, Акэгъу Ахымэд, Руслан Стратневыр, Шъаукъу Мурдин, Аслан Филипповыр. Ятлонэрэ хугъэ Агуе къикыгъэ командэр. Ящэнэрэри Агуй-Шапсыгъэ ифутболист цыкликхэм къидахыгъ. Дэгью джэгугъэхэм ашыщых Къоджэ Руслан, Шъхэлэхъо Заур, Ацуумыжъ Мурат, Мэфэгъэл Аслан ыкчи Шъхэлэхъо Инвер.

Яплэнэрэ «ЛъэгапI»

Бизнесменэу Къанэкъо Арсен ресторанэу «Высота 5642» зыфиорэр ильэс заулэкэ узэклэбэжымэ къалэу Шъачэ къыщызэуихыгъ.

Цыифхэм ар агу рехы, лъэпкь шхыныгъо зэфэшхьафхэр зикласэхэр ягуапэу къэклох. Пчагъэу

5642-рэм къикырэр Эльбрус икъушхъэ шыгу шхьаалэ аш фэдиз зэрилэгагъэр ары. Мы лъэхъаным Арсен иресторанхэр зыхэхъэрэ хытыуми «Высота 5642-кэ» ёджэх. Ахэр плы мэхъух, къалэхэу Шъачэ, Кисловодскэ, Москва адэтих. Шхэпэ зэхэтхэм джыры зы къахэхъуагъ. Ар къэралыгъом икъэлэ шхьаалэ ирайонуу «Большая Якиманка» заджэхэрэм къыщызэуихыгъ.

Мыщ ипроект зыгъэхъазырыгъэхэр Къанэкъо-Кахадо Маринэрэ (Арсен ишпъашь) зэльшэхэрэ урыс рестораторхэр Аркадий Новиковымрэ Антон Глинскэмрэ.

Рестораным европейскэ ыкчи кавказскэ шхынхэр ары нахыбэу щагъэхъазырхэрэр. Адыгэ гъомылапхъэхэм афэшхъафэу грузин, бэлькъар, нэмикъ къушхъэчэхэм яшхыныгъохэр мыщ щыбгъотыщых. Рестораным ренэу мэкъэмэ дахэхэр чээлүүх.

А. Къанэкъом зэрэхигъэунэфыкъырэмкэ, шхыныгъохэр зыхашыкъхэрэ гъомылапхъэхэр Налышырэ Грузиремэ къаращых. Халыгъур пхэ машлокэ агъажэ, лыр, пцэжьыр, къуаер шханлэм щагъэгъу.

Адыгэ шхыныгъохэм ахэгъуазэрэм лъэпкыым ишэнхабзэхэр зыфэдэхэрэ зэригъашшэе шоигъоу мэхъу. Иэнэ бэрэчэтэм зэдьицтэйхъэрэе цыифхэри зэгурэлох, зэпэблагъэ мэхъу.

Медали 7 къирахыгъ

Тюпсэ районым ибэнэкъо цыкликхэм пъехагъэхэр ашыгъэхэр ильэсир аухыгъ.

Краснодар краим изэнэкъоюу къалзу Ермэлхьаблэ щырагъэкъоигъэгъэм спортсмен ныбжыкъхэм медали 7 къышалжэхъигъ.

Зэнэкъоюу Тюпсэ иапэрэ къэлэцыкъу спорт еджаплэ итренерхэр Нэгъуцу Джанболатэрэ Шъхэлэхъо Зауррэ агъасэхэрэр хэлэжъагъэх. Зынбыжь ильэс 14 мыхууягъэ къалэхэм ашыщхэу Артем Чамурян (кг 46-м нэс), Иракли Джомидава (кг 60-м нэс), Малик Башкаевым (кг 60-м ехъу) ыкчи чемпион унагъоу Нэгъуцхэм ялышкъо анахыкъеу Нэгъуцу Нарт (кг 42-м нэс) теклонигъэр къидахыгъ.

Хагъэунэфыкъырэ чылпэрэхэр къафагъэшшошагъэх Артем Бабонец, Глеб Стекановым, Павел Соловьевым, Шъхэлэхъо Салим.

Зэнэкъоюм хэлэжъагъэхэм ашыщэу Тюпсэ районым икъыгъэрэ апэрэ чылпэр къифагъэшшошагъ.

Мыхэм анэмыкъеу бэнэнымкэ зэхащэгъэхъе краим изэнэкъоюу селоу Георгиевскэм щыщ пшышаахъэу Коб Фатимэрэ Владислава Бородаенкэмрэ медальхэр къищахыгъэх. Ахэр зыгъасэхэрэр тренерэу Сергей Поповыр ары.

Нэктубгъор зыгъэхъазырыгъэр НЫБЭ Анзор.

Тиспорт щыцІэрыПохэр

Тренерэу агъэнэфагъ

Спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу Ордэн Андзаур Урысыем дзюдомкэ иныбжыкэ хэшүпкыкыгъэ командэ тренерэу агъэнэфагъ.

Пышкъяблэ щапуугъэ нарт шъаор иклэцыкыгъом кыщечьжъягъэ дзюдом пыщагъ. Уры-

сыем дзюдомкэ и Кубок гъого-гъуи 2 кыдиҳыгъ. Урысыем изэнекъокъу апэрэ чыпірэ кы-

щихыгъ. Хэгъэгум ихэшүпкыкыгъэ командэ хэтэу Европэм изэнекъокъу теклоныгъэр кыщихыгъ. Дунаим, Европэм якубокхэр кыдэхыгъэнхэм афгъэхыгъэ зэнекъокъухэм медальхэр къащидихыгъэх.

Адыгэ къэралыгъо университэтэм физкультурамрэ дзюдомрэкэ и Институт Ордэн Андзаур кыуухыгъ. Апэрэ тренерэу илгээр Адыгейим изаслуженнэ тренерэу Нэджыкъо Руслан. Мыеқуапэ щыпсэу зыреғъажъэм, Адыгэ Республиком изаслуженнэ тренерэу Беданыкъо Рэмэзан ипащэу дзюдомкэ ильэсывбэрэ бэнагъэ. Урысыем ихэшүпкыкыгъэ командэ ильэс 12 хэтигъ.

Мыеқьопэ бэнепірэ еджаплэм щагъесаъхэр хэгъэгум щыцэрилох, — кытиуагъ Адыгэ Республиком дзюдомкэ спорт еджаплэу Кобл Якъубэ ўыцэ зыхырэм ипащэу, республикэм

дзюдомкэ ихэшүпкыкыгъэ командэ тренер шхъаалэу Бастэ Сэлымэ. — Тао Хъасанбы Урысыем дзюдомкэ ихэшүпкыкыгъэ командэ тренер шхъаал. Гээунэ Андзор ыкы Арсен Галстян хэгъэгум дзюдомкэ ихэшүпкыкыгъэ командэ тренерых. Тиеджапэ зыщызыгъэсэгъэ Ордэн Андзаур Урысыем ихэшүпкыкыгъэ ныбжыкэ командэ тренерэу Иофышлэу зэрэргийжъягъэм фэштифэгушо.

Ситренерхэм, кэлэеғъаджэхэм, спортым щысилэ ныбджэгъухэм, зэкэлэгъэгъуу гъэхэм сафэрэз, — кытиуагъ Ордэн Андзаур. — Дзюдор Олимпиадэ джэгунхэм ахэхъэрэ спорт льепкъхэм ашыц. Урысые хэгъэгушхом иныбжыкъэхэм сэнаущыгъэу ахэллыр кызызэуахынным сыдэлжээшт. Олимпиадэ джэгунхэм, дунэе зэнекъокъухэм апэрэ чыпірэхэр къазэрэщахыштхэм сицихъэ тель.

Адыгэ Республиком ўыцэ спортышхом нахь лъагэу щиетынэу Ордэн Андзаур фэтэло. Имураджэр кыдэхуунхэу тыфэльало.

Сурэтим итхэр: **Бастэ Сэлым, Ордэн Андзаур.**

Урысыем и Кубок

Зышуахырэр хэзы

Урысыем и Кубок кыдэхыгъэнэм фэгъэхыгъэ ешлэгъухэм гандбол бзыльфыгъэ командэхэр ахэлажъэх.

Финалым и 1/4-м хэхъэрэ зэлуклэгъухэм якэуххэр зэтэгъапшэх. «Ростов-Дон» Ростов на-Дону – «Лада» Тольятти – 33:32,

Гандбол

Апэрэ ешлэгъухэр

Хэгъэгум ибзыльфыгъэ гандбол командэхэр суперлигэм хэтхэм язэнекъокъу лъагъекъуатэ.

2021 – 2022-рэ ильэс ешлэгъум хэхъэрэ зэлуклэгъухэр щилэ мазэм иалэрэ мафэхэм гъэшлэгъонэу куагъэх.

«Астраханочка» Астрахань – «Кубань» Краснодар – 31:29, «Ростов-Дон» Ростов-на Дону – «Звезда» Звенигород – 32:26.

Щилэ мазэм и 11-м «Кубань» «Ростов-Доным» Краснодар щидешлагъ.

Мыеқьопэ «АГУ-Адыифыр» суперлигэм икупэу «Б-м» хэт. Щилэ мазэм и 15-м «АГУ-Адыифыр» «Луч» Москва Мыеқуапэ

щилуклэшт. Щилэ мазэм и 21-м Ижевскэ щешлэшт, чыпірэ командау «Университетым» енэкъокъуцт.

— Ешлэгъухэм зафэтэгъэхазыры, — кытиуагъ «АГУ-Адыифым» тренер шхъаалэу, Урысыем изаслуженнэ тренерэу Александр Реввэ. — 2021-рэ ильэсым ялэпэлэсэнгъэкэ тикомандэ кыхэштгъэх Кобл Зурет, Дарья Богдановар, Ирина Клименкэр, Людмила Баскаковар, нэмыххэри. Нахь ныбжыкъалохэри дэгъоу ешлэштхэу тэгүгъэ.

**Зэхээшагъэр
ыкы кыдэзыгъэхъа
гъэхъэр:**
Адыгэ Республиком лъэпкэ Иофхэмкэ, Икыб къэралхэм ашып-псэурэ тильэпкэгъухэм адярьи эзпхынгъэхэмкэ ыкы къэбар жуутгэм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыеқуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм къалихырэр А4-кэ заджэхэрэ тхьапхэу зипчъагъэкэ 5-м емыххъэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкунэу щытэг. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкигъэхъожых.

Зышаушыхытагъэр:
Урысые Федерацием хэхүүн Иофхэмкэ, телерадиокъэтинхэмкэ ыкы зэлъи-Исыккэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпіл гъэлорышап, зэрэушыхытагъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышаутийнхытагъэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеқуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэкімкы
пчъагъэр
4545**
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 17

Хэхүүн узышы-кэтхэнэу щыт уаххтэр Сыххатыр 18.00
Зышаутийнхытагъэр уаххтэр Сыххатыр 18.00

Редактор шхъаалэу Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаалэу игуадзэр Мэццлэко С. А.

Пшъэдэкъыж зыхырэ секретарыр Тхъаркъохъо А. Н.